

[Finansministeren.]

påklage vurderingsmyndighedernes ansættelse.

Den foreslåede ordning skal som allerede nævnt først træde i kraft fra den 1. januar 1965. Det er naturligvis vanskeligt allerede nu at bedømme, hvorledes ejendomspriserne vil udvikle sig til den tid. Bl. a. under hensyn hertil indeholder forslaget en bestemmelse om, at ordningen skal tages op til revision inden den 1. januar 1970.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til folketingets velvillige behandling.

Indenrigsministeren (Lars P. Jensen):

Hermed har jeg den ære for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om kommuners forkøbsret til fast ejendom samt støtte til kommuners jordkøb.*

Nærværende lovforslag, der hører til det kompleks af lovforslag, for hvis baggrund statsministeren har gjort rede over for det høje ting, må først og fremmest ses i sammenhæng med det samtidig af landbrugsministeren fremsatte forslag til lov om ændringer i statshusmandsloven. Ved dette sidstnævnte lovforslag er der foreslået indført en almindelig forkøbsret for staten til fast ejendom, men landbrugsministerens lovforslag undtager netop fra den statslige forkøbsret ejendomme beliggende i områder, som ved byudviklingsplan er udlagt til inder- eller mellemzone. Baggrunden for denne undtagelsesbestemmelse er en erkendelse af, at kommunerne inden for disse områder så stærkt præger udviklingen ved jorderhvervelse til bebyggelsesformål, at det rimelige må være at henlægge en forkøbsret for det offentlige til kommunerne.

Også uden for inder- og mellemzoner findes områder, hvor der foregår en bymæssig udvikling, og hvor kommuner er aktive i virksomheden med at fremskaffe byggegrundet jord, og også her kan det findes hensigtsmæssigt, at en kommune kan opnå forkøbsret til ejendomme, der ligger inden for områder, der er planlagt til en forestående udvikling. Lovforslaget indeholder derfor også en bestemmelse om, at kommunerne kan opnå forkøbsret til nærmere bestemte ejendomme inden for områder, der ved byplan eller dispositionsplan er udlagt til bymæssig udvikling. Mange steder

er situationen i øvrigt allerede i dag den, at ejere, der ønsker at afhænde deres ejendomme, først henvender sig til kommunen, fordi denne vil være i stand til at yde en særlig stor kontant udbetaling.

Uden for de områder, hvor en bymæssig udvikling allerede er planlagt, har kommunerne også interesse i at kunne erhverve ejendom med henblik på mere langsigtede dispositioner, særlig fordi der derved er mulighed for at erhverve ejendommene til priser, der ligger nærmere den almindelige landbrugspris. Det kan naturligvis være ønskeligt, at kommunerne kan komme i kontakt med ejere, der netop påtænker at afhænde deres ejendom; men nogen almindelig kommunal forkøbsret kan man ikke støtte herpå. I sådanne tilfælde må man henvise kommunerne til at søge kontakt med statens jordlovsudvalg, der vil kunne gøre statens forkøbsret gældende med henblik på en videre overdragelse af ejendommen til kommunen. Det er i det hele taget forudsat, at der søges kontakt mellem kommunerne og statens jordlovsudvalg, således at den statslige forkøbsret ikke opgives, hvor en kommune er interesseret i dens opretholdelse. En kontakt er også velbegrunderet derved, at statens jordlovsudvalg i visse tilfælde vil kunne være en kommune behjælpelig med at tilvejebringe et mageskifteobjekt ved handel om en landbrugsejendom, ligesom omvendt kommunerne vil kunne være staten behjælpelig med at fremskaffe jord inden for de kommunale forkøbsområder.

De seneste års meget betydelige jordaktivitet har kommunerne stort set været i stand til at løse tilfredsstillende ved egne kræfter. De steder, hvor kommunerne har vist tilbageholdenhed med hensyn til at bidrage til udbuddet af byggegrunde, har typisk været sådanne, som udviklingen først nu er nået til, og hvor risikoen selv ved mere begrænsede jordkøb kan forekomme betydelig, så længe det videre forløb af udviklingen ikke kan overskues. I sådanne tilfælde kan det være rimeligt, at staten i områder, hvor man i særlig høj grad ønsker fremmet et udbud af byggegrunde, kan give kommuner tilsagn om at yde dækning for rentetab, der måtte indtræde, hvis den forventede udvikling alligevel udebliver. Så snart udviklingen er

[Indenrigsministeren.]

kommet i gang, skulle staten kunne trække sig tilbage. Dette er i overensstemmelse med, at den offentlige indsats med hensyn til tilvejebringelsen af byggemodnet jord hidtil har været decentraliseret på kommunerne, og at disse har vist sig velegnede til at løse denne opgave på eget økonomisk ansvar.

Idet jeg i øvrigt henviser til de lovforslaget ledsagende bemærkninger, skal jeg anbefale lovforslaget til det høje folketings velvillige behandling.

Boligministeren (Carl P. Jensen): Jeg skal hermed tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om regulering af bymæssige bebyggelser* og i tilslutning hertil *forslag til lov om ændringer i lov om byplaner*.

Lov om regulering af bymæssige bebyggelser blev gennemført som lov nr. 210 af 23. april 1949. Loven har senest været forelagt det høje ting i 1959, hvor den ved lov nr. 91 af 21. marts 1959 blev forlænget uændret, uden at der i loven optoges en bestemmelse om revision efter et vist åremål, som var gældende i den oprindelige lov.

Nærværende forslag, som indeholder en ny udformning af lov om regulering af bymæssige bebyggelser, fremsættes samtidig med forslag til lov om ændringer i lov om naturfredning, fremsat af ministeren for kulturelle anliggender. Der er en nøje sammenhæng mellem disse 2 lovforslag, idet der ved disse forslag er skabt rammerne for en administrativ opdeling af landet, hvorved byerne og de områder, der slutter sig til dem og har interesse for kommende byudvikling fremtidig vil blive inddraget under byudviklingsudvalg, der skal planlægge den kommende byudvikling; medens det øvrige land vil blive inddraget under fredningsplanområder og administreret af fredningsplanudvalg. Der er ved de 2 lovforslag skabt mulighed for et nært samarbejde mellem byudviklingsudvalg og fredningsplanudvalg, hvorved man kan opnå en forenklet administration. Den administrative opbygning er koordineret, ligesom de materielle regler for landbrugsområder med videres overgang til bymæssige bebyggelser og tilladelse til spredt bebyggelse på landet er undergivet ensartede regler i de 2 love. Reglernes udformning er i væsentlig grad baseret på de gode erfaringer, man

har med byudviklingsarbejdet i henhold til byreguleringsloven. På visse punkter er bestemmelserne for tilladelse til udstykning og bebyggelse klargjort på grundlag af erfaringerne fra årene siden byreguleringslovens gennemførelse i 1949.

I forslaget er der endvidere optaget forskellige bestemmelser fra et ændringsforslag til byreguleringsloven, som er genfremsat i oktober 1962 (lovforslag nr. 31) af partiet venstre og det konservative folkeparti. Dette gælder forslaget § 4 vedrørende indersoner, hvoraf det bl. a. fremgår, at det er pålagt byudviklingsudvalgene at fastsætte sådanne rammer for den kommende byudvikling, at der til enhver tid skal være et rimeligt udbud af byggegrunde. Endvidere gælder det bestemmelsen i forslaget § 15, hvor det sikres, at planlægningsarbejdet bliver løbende, idet planerne hvert 5. år skal gøres til genstand for fornyede overvejelser med henblik på eventuel revision og udvidelser af inder- og mellemzonerne. I øvrigt skal jeg henvide til lovforslaget og de dertil hørende udførlige bemærkninger.

Herefter skal jeg tillade mig at fremsætte *forslag til lov om ændringer i lov om byplaner*. (lovbekendtgørelse nr. 160 af 9. maj 1962).

Dette forslag er en konsekvens af forslaget til lov om regulering af bymæssige bebyggelser. Ændringen i byplanlovens § 2, stk. 2, nr. 10, følger af de tilsvarende foreslåede ændringer i naturfredningslovens § 22 samt udformningen af bestemmelserne i byreguleringslovens § 10 og følgende. Uanset at overgangen fra anvendelsen af et område som landbrug m. v. til bebyggelse normalt bør ske i henhold til beslutninger fra et byudviklingsudvalg eller et fredningsplanudvalg, vil bestemmelsen i byplanlovens § 2, stk. 2, nr. 10, ikke kunne undværes som middel for de enkelte kommunalbestyrelser til en detaljeret udformning af grænserne for de mindre bysamfund, hvor der ikke er særlige naturfredningsinteresser.

Endelig tillader jeg mig at fremsætte *forslag til lov om regionplanlægning*.

Regionplanlægning eller egnsplanlægning er dels gennemført for flere områder af landet og dels påbegyndt. Ved forslaget tilsigter man at støtte dette arbejde og udbygge det, idet de samtidig fremsatte